

Молодший шкільний вік як "вершина дитинства"

Шестирічні діти

Коли ми говоримо про розвиток дитини, то маємо на увазі не тільки її фізичне зростання. Сюди відноситься також дорослішання розуму, становлення особистості, соціалізація. 6-й рік життя є переломним для дитини, багатим на такі новоутворення, які забезпечують перехід дитини до систематичного шкільного навчання, про що свідчать суттєві зміни в пізнавальній, вольовій та емоційній сферах. Вік 6-7 років ще особливий тому, що на цьому етапі відбувається активна підготовка до 1 класу, відповідно готовність до школи також можна віднести до критеріїв правильного розвитку малюка.

Віковими особливостями дітей 6 років в області фізіології є:

- активне зростання кісткової системи, розвиток опорно-рухового апарату;
- розвиток м'язової системи (дрібних груп м'язів);
- розвиток і зміцнення серцево-судинної системи;
- диференціальний розвиток центральної нервової системи (відділів).

У 6-річному віці великими темпами відбувається розвиток розумової і психічної сфери.

• Мислення дитини підноситься на новий ступінь розвитку, що виявляється в умінні оперувати уявленнями, в збагаченні змісту цих уявлень. Дитина стає здатною оперувати не лише поодинокими чуттєвими образами предметів, а й більш узагальненими уявленнями, в яких об'єднуються і поодинокі враження та судження про ці предмети. Це означає, що мислення дитини стає відносно самостійним процесом. Залишаючись ще переважно наочно-образним, мислення дітей цього віку поступово робиться словесним, що є надзвичайно важливим для подальшого навчання в школі.

• У нерозривному зв'язку з мисленням дитини здійснюється і її мовний розвиток. Від діалогічного мовлення здійснюється перехід до розгорнутих висловлювань, які нерідко набувають форми монологу. Центральною ланкою у розвитку зв'язної мови є збагачення функцій внутрішнього мовлення. Внутрішнє мовлення починає функціонувати тоді, коли у дитини в умовах її практичної діяльності виникає проблемна ситуація, яку дитині треба осмислити.

• Невіддільною від розвитку мислення та мови є уява дошкільників. Діти цього віку здатні вже керувати процесом фантазування для досягнення певної мети. Завдяки цьому можна говорити про розвиток у старших дошкільників не лише репродуктивної уяви, а й про зародження творчих форм уяви.

Найважливіші вікові психологічні особливості дітей 6 року життя:

- Дитяча особистість росте так само швидко, як і організм. Малюк розуміє, що він – окремий від інших осіб, тому хоче бути самостійним. Окрім ігор починає проявляти зацікавленість і до серйозніших занять.
- Зростає свідомість дитини належності до соціальної групи. Вона розуміє власне місце у своєму колі спілкування, вміє порівнювати рівень своїх здібностей, досягнень із іншими людьми. Розвиток взаємин дитини з дорослими та однолітками піднімається на якісно новий ступінь. Дитина починає оцінювати себе з точки зору інших людей, вона навчається ніби збоку аналізувати свої дії, приймати рішення, враховуючи при цьому можливу реакцію на її дії партнерів у спілкуванні.
- Тепер дитину спонукають не стільки бажання (хочу), скільки наявність можливості (можу) та необхідності (повинен). Дитина вже більш-менш реально оцінює свої можливості щодо здійснення того чи іншого завдання: „можу”, „не можу”, „це у мене вийде” тощо.

Рекомендації для батьків 6-річної дитини

Які успіхи чекають малюка в майбутньому, чи стане він впевненим і самодостатнім членом суспільства, чи зможе знайти своє покликання – все це залежить від перших кроків у розвитку, тобто, від батьківського виховання.

Якщо знати загальні вікові особливості дітей 6 років, можна вибрати найважливіші інструменти гармонійного розвитку:

1. Стати для малюка одночасно вчителем, наставником і помічником, кращим другом.
2. Слідувати особистому графіку розвитку дитини. Не квапити її. Якщо потрібно, навіть відкласти на рік вступ до школи, щоб дати дитині можливість краще підготуватися.
3. Не обмежувати дитячу свободу. Навпаки, заохочувати ініціативу та самостійність (в розумних межах).
4. Виховувати наполегливість, впевненість, сміливість, які допоможуть дитині справлятися з труднощами.
5. Цінувати досягнуті малюком результати, але не переоцінювати їх.
6. Надати можливість спілкуватися і з однолітками, і з дорослими людьми різного кола інтересів і різного віку.
7. Стежити за її здоров'ям, організувавши правильне харчування, фізичну активність, відповідний віку режим дня.

Включаючи дошкільників у різні види діяльності, дорослі повинні обов'язково враховувати їхні схильності та інтереси, що в свою чергу створює позитивні передумови для розвитку як загальних, так і спеціальних здібностей підростаючої особистості.